

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความน่าเชื่อถือของการหยั่งเสียงเลือกตั้ง จากสถาบันและสำนักต่างๆ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

สำหรับประชากรในการศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยผู้ที่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครทั้งสิ้นประมาณ 6,000,000 คน ซึ่งเกินกำลังความสามารถของผู้วิจัยที่จะทำการสอบถามได้ทั้งหมดเพราะข้อจำกัดทั้งในด้านงบประมาณ และเวลา ดังนั้นในการกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมเพื่อใช้เป็นตัวแทนของการวิจัยเรื่องนี้จึงอาศัยการคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสม โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มไม่เกิน .05 จากวิธีการคำนวณดังกล่าวทำให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำนวน 400 คน แต่เพื่อให้ผลการวิจัยมีความแม่นยำถูกต้องมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้ขนาดตัวอย่างจำนวน 600 ตัวอย่าง โดยสูตรที่ใช้ในการคำนวณหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมได้ใช้สูตรต่อไปนี้

$$n = \frac{N}{(1 + Nc^2)}$$

เมื่อ n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

N คือ จำนวนประชากร

c คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง
(ซึ่งกำหนดให้ไม่เกิน .05)

หลังจากนั้นผู้วิจัยใช้วิธีกำหนดจำนวนตามสัดส่วนของตัวแปร โดยพยายามให้มีจำนวนใกล้เคียงมากที่สุดในแต่ละตัวแปร สำหรับตัวแปรที่นำมาเป็นฐานกำหนดสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างให้ใกล้เคียงกันมีดังต่อไปนี้

1..เพศ

เพศชาย (50 % จำนวน 300 คน

เพศหญิง (50 %) จำนวน 300 คน

2. อายุ 18 - 25 ปี (20 %) จำนวน 120 คน

26 - 35 ปี (20 %) จำนวน 120 คน

36 - 45 ปี	(20 %)	จำนวน 120 คน
46 - 55 ปี	(20 %)	จำนวน 120 คน
มากกว่า 55 ปี ขึ้นไป	(20 %)	จำนวน 120 คน

3. ภูมิถิ่นกำเนิดตามเขตการเลือกตั้ง 13 เขต ตามสัดส่วนโดยพิจารณาจากจำนวนประชากรในแต่ละเขตการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

เขตเลือกตั้งที่	เขต	ร้อยละ	จำนวน(คน)
1	คูคิต, บางซื่อ, ราชเทวี	(8 %)	48
2	พระนคร, ป้อมปราบศัตรูพ่าย	(6 %)	36
3	พญาไท, จตุจักร, ลาดพร้าว	(8 %)	48
4	พระโขนง, ประเวศน์, สวนหลวง	(8 %)	48
5	ห้วยขวาง, ดินแดง, คลองเตย	(7 %)	42
6	ยานนาวา, สาทร, บางคอแหลม	(8 %)	48
7	บางกะปิ, บึงกุ่ม	(9 %)	54
8	ธนบุรี, คลองสาน	(5 %)	30
9	บางขุนเทียน, จอมทอง, ราษฎร์บูรณะ	(9 %)	54
10	บางกอกน้อย, บางพลัด, ตลิ่งชัน	(8 %)	48
11	ภาษีเจริญ, บางกอกใหญ่, หนองแขม	(9 %)	54
12	บางเขน, ดอนเมือง	(9 %)	54
13	หนองจอก, มีนบุรี, ลาดกระบัง	(6 %)	36
	รวม		600

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่องความน่าเชื่อถือของการหยั่งเสียงเลือกตั้งในสายตาของสาธารณชนในกรุงเทพมหานคร ในครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีและแนวความคิดข้างต้นมากำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยดังนี้คือ

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1. สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม
  - 1.1. เพศ คือ เพศชาย และเพศหญิง
  - 1.2. อายุ แบ่งเป็น 5 กลุ่ม คือ

- 1.2.1. 18 -25 ปี
- 1.2.2. 26 -35 ปี
- 1.2.3. 36 -45 ปี
- 1.2.4. 46 -55 ปี
- 1.2.5. 55 ปีขึ้นไป
- 1.3. อาชีพ แบ่งเป็น 7 กลุ่ม คือ
  - 1.3.1 ครู-อาจารย์
  - 1.3.2 ทหาร,ตำรวจ
  - 1.3.3 เจ้าของธุรกิจ/ผู้ประกอบการส่วนตัว
  - 1.3.4 พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน
  - 1.3.5 ข้าราชการการเมือง/นักการเมือง/ผู้ปฏิบัติงานในพรรคการเมือง
  - 1.3.6 ข้าราชการพลเรือน/ลูกจ้างในหน่วยงานราชการ
  - 1.3.7 พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 1.4 รายได้ส่วนบุคคล แบ่งเป็น 7 กลุ่ม
  - 1.4.1 ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน
  - 1.4.2 5,001 - 10,000 บาทต่อเดือน
  - 1.4.3 10,001 - 20,000 บาทต่อเดือน
  - 1.4.4 20,001 - 30,000 บาทต่อเดือน
  - 1.4.5 30,001 - 40,000 บาทต่อเดือน
  - 1.4.6 40,001 - 50,000 บาทต่อเดือน
  - 1.4.7 50,000 บาทขึ้นไป
- 1.5 ความคิดเห็นต่อสถาบันที่จัดการแข่งขันเลือกตั้ง ประกอบด้วย
  - 1.5.1 มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ (เอแบคโพล)
  - 1.5.2 สถาบันราชภัฏ (สวนดุสิตโพล)
  - 1.5.3 สำนักพิมพ์มติชน (มติชนโพล)
  - 1.5.4 บริษัทชินวัตร (ชินวัตรโพล)
  - 1.5.5 บริษัท ไอ.ที.วี (ไอ.ที.วี. โพล)
  - 1.5.6 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาโพล)
  - 1.5.7 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (ธรรมศาสตร์โพล)
  - 1.5.8 อื่น ๆ
- 1.6 ความคิดเห็นต่อบุคคลที่จัดการแข่งขันเลือกตั้ง ประกอบด้วย
  - 1.6.1 ดร. นิยม ปุราคำ

- 1.6.2 ผศ. สุขุม เฉลยทรัพย์
- 1.6.3 คุณ ปรีชา เล่ห์บ้านเกาะ
- 1.6.4 คุณ สรกก อุดกานนท์
- 1.6.5 ดร. ศรีศักดิ์ จามรมาน
- 1.6.6 ดร. สังคีต พิริยะรังสีทิพย์
- 1.6.7 อ.ธีรยุทธ บุญมี
- 1.6.8 คุณสุทธิชัย หยุ่น
- 1.6.9 อื่น ๆ
- 1.7 ความคิดเห็นด้านวิธีการประกอบด้วยคุณสมบัติดังต่อไปนี้
  - 1.7.1 เรื่องที่สำรวจ (Issue) ควรเป็นเรื่องที่เป็นที่น่าสนใจในขณะนั้น
  - 1.7.2 กลุ่มบุคคล (Public) ที่สนใจหรือเกี่ยวข้องกับประเด็นของปัญหา
  - 1.7.3 ทักษะคติ (Attitude) หรือความคิดเห็น (Opinion) เกี่ยวกับประเด็นปัญหานั้นๆ
  - 1.7.4 การแสดงความคิดเห็น (Expression of Opinion) อันสามารถสะท้อนทักษะคติ หรือ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกต่อประเด็นปัญหา
  - 1.7.5 เวลา (Time) ช่วงเวลาที่ปัญหาเกิดขึ้น หรือได้รับความสนใจ
- 1.8 ทักษะคติต่อสถาบัน บุคคล และวิธีการจัดทำกรหยั่งเสียงเลือกตั้ง

ตัวแปรตาม ประกอบด้วย

1. ความน่าเชื่อถือของการหยั่งเสียงเลือกตั้ง แยกเป็น 2 องค์ประกอบได้แก่
  - 1.1 องค์ประกอบที่เกี่ยวกับความไว้วางใจ (Trustworthiness) แบ่งเป็น
    - 1.1.1.1. ความบริสุทธิ์ใจ จริงใจ (Sincere)
    - 1.1.1.2. ความน่าไว้วางใจ (Trustworthy)
  - 1.2 องค์ประกอบที่เกี่ยวกับความเชี่ยวชาญ (Expertise) แบ่งเป็น
    - 1.2.1 ความแม่นยำ (Accurate) หรือ ความสอดคล้องกับความเป็นจริง (Factual)
    - 1.2.2 ความเชี่ยวชาญ (Expert) หรือ ความชำนาญการ (Skillful)
2. การยอมรับการหยั่งเสียงเลือกตั้ง คือ การตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งโดยอิทธิพลของผลการหยั่งเสียงการเลือกตั้ง(Poll)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้เป็นแบบสอบถาม ที่มาจากการค้นคว้า จากเอกสารตำรา งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

1. ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของประชาชนเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้
2. ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการรับรู้และการติดตามการหยังเสียงเลือกตั้งเกี่ยวกับ ความถี่และจำนวนโพลที่ปีติรับทั้งในด้าน
  - 2.1 ความคิดเห็นต่อบุคคลที่จัดทำ
  - 2.2 ความคิดเห็นต่อสถาบันที่จัดทำ
  - 2.3 ความคิดเห็นต่อวิธีการที่จัดทำ
3. ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติและความเชื่อถือที่มีต่อการหยังเสียงเลือกตั้งในด้าน บุคคล สถาบัน และวิธีการ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบของความน่าเชื่อถือ ดังต่อไปนี้
  - 3.1 ความน่าเชื่อถือ แยกเป็น 2 ด้าน ได้แก่
    - 3.1.1 ด้านความไว้วางใจ (Trustworthiness) ได้แก่ ความบริสุทธิ์ใจในการจัดทำ การหยังเสียงเลือกตั้ง
    - 3.1.2 ด้านความเชี่ยวชาญ (Expertise) ได้แก่ ความแม่นยำ (Accurate) หรือ ความสอดคล้องกับความเป็นจริง (Factual) และ ความเชี่ยวชาญ (Expert) หรือ ความชำนาญการ (Skillful)
  - 3.2 ด้านบุคคล
  - 3.3 ด้านสถาบัน
  - 3.4 ด้านวิธีการ ประกอบด้วย
    - 3.4.1 เรื่องที่สำรวจ (Issue) ควรเป็นเรื่องที่เป็นที่น่าสนใจในขณะนั้น
    - 3.4.2 กลุ่มบุคคล(Public)ที่สนใจหรือเกี่ยวข้องกับประเด็นของปัญหา
    - 3.4.3 ทัศนคติ (Attitude) หรือความคิดเห็น (Opinion) เกี่ยวกับ ประเด็นปัญหานั้นๆ
    - 3.4.4 การแสดงความคิดเห็น (Expression of Opinion) อันสามารถ สะท้อนทัศนคติ หรือ ความคิด ความเชื่อ ความรู้สึกต่อประเด็นปัญหา
    - 3.4.5 เวลา (Time) ช่วงเวลาที่ปัญหาเกิดขึ้น หรือได้รับความสนใจ
  - 3.5 การยอมรับ ซึ่งหมายถึง การที่ผลการหยังเสียงเลือกตั้งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียง
  - 3.6 ปัจจัยองค์ประกอบในการหยังเสียงเลือกตั้ง ประกอบด้วย
    - 3.6.1 สถาบันการศึกษา

- 3.6.2 คู่สมรส
  - 3.6.3 เพื่อนบ้านใกล้เคียง
  - 3.6.4 เพื่อนที่ใกล้ชิด
  - 3.6.5 สื่อมวลชน
  - 3.6.7 ประสบการณ์จากต่างประเทศ
  - 3.6.8 อื่นๆ
4. ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการหวั่นเสียงเลือกตั้งในอุดมคติซึ่งประกอบด้วย
- 4.1 ด้านการหวั่นเสียงเลือกตั้งในอุดมคติ
    - 4.1.1 คุณสมบัติ
    - 4.1.2 บุคคล
    - 4.1.3 สถาบัน
  - 4.2 การรายงานผลตามคุณลักษณะทางวิชาการของการหวั่นเสียงเลือกตั้ง (Poll Characteristic)
  - 4.3 ความต้องการในการจัดทำกรการหวั่นเสียงเลือกตั้ง
    - 4.3.1 ความบ่อย
    - 4.3.2 หัวเรื่อง
    - 4.3.3 กลุ่มเป้าหมาย
    - 4.3.4 วิธีการเลือกตัวอย่างหรือกลุ่มเป้าหมาย

เกณฑ์การกำหนดคะแนน

ลักษณะของแบบสอบถามกำหนดมาตราส่วนโดยมีค่าคะแนน เป็น 5 ระดับดังนี้

มากที่สุด	เท่ากับ	5
มาก	เท่ากับ	4
ปานกลาง	เท่ากับ	3
น้อย	เท่ากับ	2
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1

การแปลผลคะแนน ความน่าเชื่อถือของการหวั่นเสียงเลือกตั้งในสายตาผู้รับสาร ดังต่อไปนี้

คะแนนระหว่าง	4.50 - 5.00	คือ	ความน่าเชื่อถือมากที่สุด
คะแนนระหว่าง	3.50 - 4.49	คือ	ความน่าเชื่อถือมาก
คะแนนระหว่าง	2.50 - 3.49	คือ	ความน่าเชื่อถือปานกลาง
คะแนนระหว่าง	1.50 - 2.49	คือ	ความน่าเชื่อถือน้อย
คะแนนระหว่าง	0.50 - 1.49	คือ	ความน่าเชื่อถือน้อยที่สุด

ทั้งนี้ลักษณะของแบบสอบถามที่จัดทำขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็นคำถามที่กำหนดให้เลือกตอบ (closed-end question) และตามด้วยคำถามปลายเปิด (open-end-question) เพื่อตรวจสอบ

การหาความตรง และความเที่ยง (Validity and Reliability)

การทดสอบความตรง (Validity) ของแบบสอบถามใช้วิธีศึกษาจากทฤษฎีและการวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แบบสอบถามชุดนี้สามารถวัดสิ่งที่ต้องการทราบได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบเนื้อหา ภาษา และโครงสร้างของแบบสอบถามและนำมาปรับปรุงให้กระชับ ชัดเจน และสามารถสื่อความหมายแก่กลุ่มตัวอย่างได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยต้องการ หลังจากนั้นเมื่อผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามตามลักษณะที่ต้องการจะวัดตัวแปรต่าง ๆ แล้วได้ให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบรายละเอียดและความครอบคลุมเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษา ตลอดจนติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญโดยตรงในเรื่องที่ผู้วิจัยทำการศึกษา และทำการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้อง และเหมาะสม แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากร เพื่อทำการทดสอบความเที่ยง(Reliability) ของเครื่องมือต่อไป โดยทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มประชากรตัวอย่าง จำนวน 30 ท่าน

การทดสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามที่ทดสอบความตรงแล้วกระทำโดยนำแบบสอบถามมาสอบถามกับคนกรุงเทพมหานครที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนและนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรของ Cronbach คือ

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left| 1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right|$$

เมื่อ r_{tt} = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n = จำนวนข้อในแบบสอบถาม

V_i = ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมของแต่ละข้อ

V_t = ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งหมดของผู้ตอบแต่ละคน

ซึ่งผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรดังกล่าวพบว่าได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86 (ค่า r_{tt} ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่า 0.80 ถือว่าแบบทดสอบ มีค่าความเที่ยงในระดับสูง)

การรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดย

1. ทำหนังสือจากคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อชี้แจงรายละเอียด ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ประกอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ค่ายโดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 เดือน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในเรื่องนี้ เป็นการวิเคราะห์ถึง ความน่าเชื่อถือของการหยั่งเสียงเลือกตั้ง โดยวิธีการทางสถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ คำร้อยละเพื่ออธิบายลักษณะทางประชากรของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1-2 และ ข้อที่ 5
2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ได้แก่ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 3-4 และพิสูจน์สมมติฐานข้อ 3-7

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย